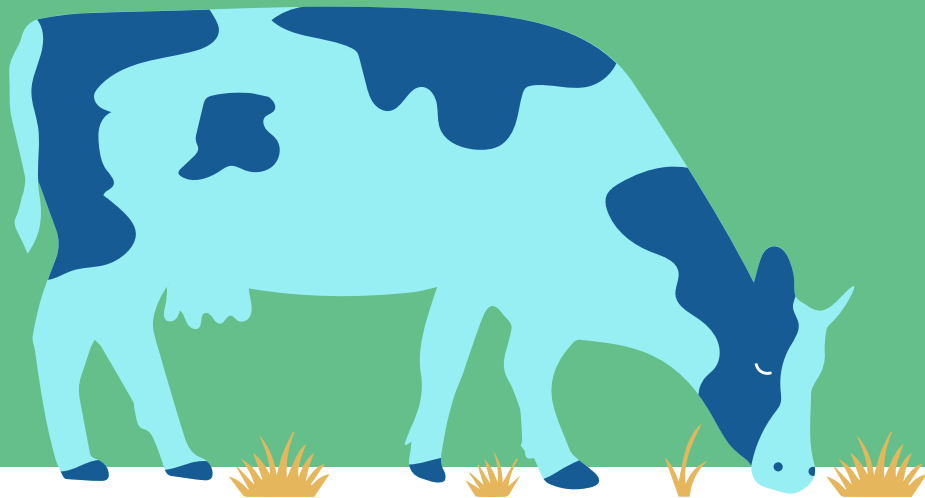
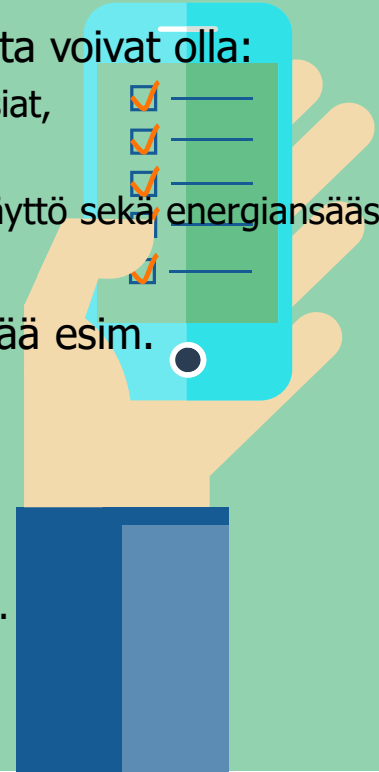

Koulutus- ja tiedonvälitys hankkeet

Koulutus

- Tukea voi saada julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset koulutusta tarjoavat yhteisöt.
- Maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden osaamisen lisääminen.
 - Maa- ja metsätalouden kestävyden, kilpailukyvyn, resurssitehokkuuden ja ympäristönsuojelun parantaminen.
 - Tutkimustiedon ja innovaatioiden saattaminen viljelijöille, metsänomistajille, elintarvikealan toimijoille, muille maaseudun yrittäjille ja yhteisöille.
 - Luonnon, ympäristön ja ilmastoon liittyvän tiedon lisääminen.
 - Muutoskestävyyden ja johtamisosaamisen lisääminen.
- Koulutushankkeiden aiheita voivat olla:
 - ilmasto- ja ympäristöasiat,
 - digitalisaatio,
 - energian tuotanto ja käyttö sekä energiansäästö tai
 - uusin tutkimustieto.
- Osaamista voidaan kehittää esim.
 - verkkokoulutuksina,
 - työpajoissa,
 - vertaisoppimisena,
 - valmennuksina tai
 - tila- tai yritysvierailuina.

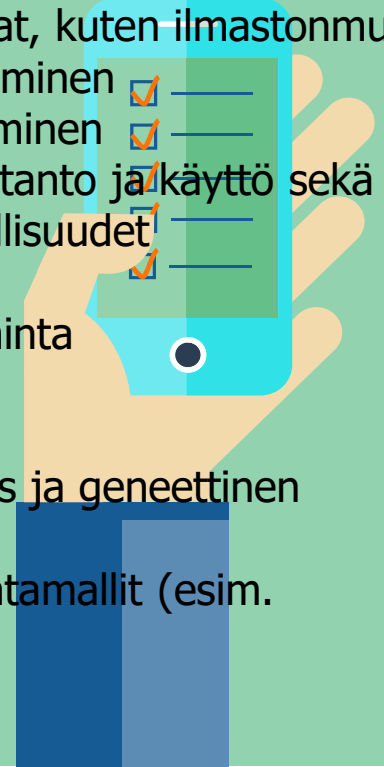

Tiedonvälitys

- Tukea voi saada julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset tarjoavat yhteisöt.
- Tukea voidaan myöntää maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten ja yhteisöjen tiedon lisäämiseen sekä luonnon, ympäristön ja ilmaston suojeluun liittyvään tiedon lisäämiseen.
- Tiedotus ja tiedonvälitys: laajemmalle kohderyhmälle kohdistettavaa tiedonvälitystä
 - esim. uusimman tutkimustiedon välittämisen avulla mahdollistetaan innovaatioiden käyttöönottoa ja parannetaan energiatehokkuutta
- **UUTTA:** suunnitelmat ja selvitykset
 - laaditaan ja päivitetään maaseudun palvelujen esiselvityksiä, kehittämissuunnitelmia, toteutettavuustutkimuksia, luontoarvoiltaan tärkeiden alueiden suojelu-, hoito- ja käyttösuunnitelmia.

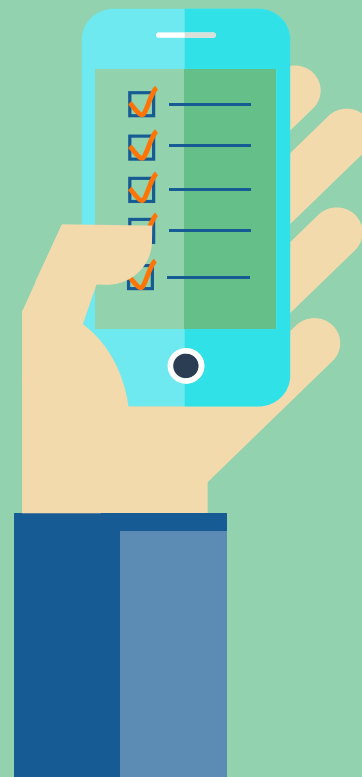
Tiedonvälityshankkeiden aiheina voivat olla:

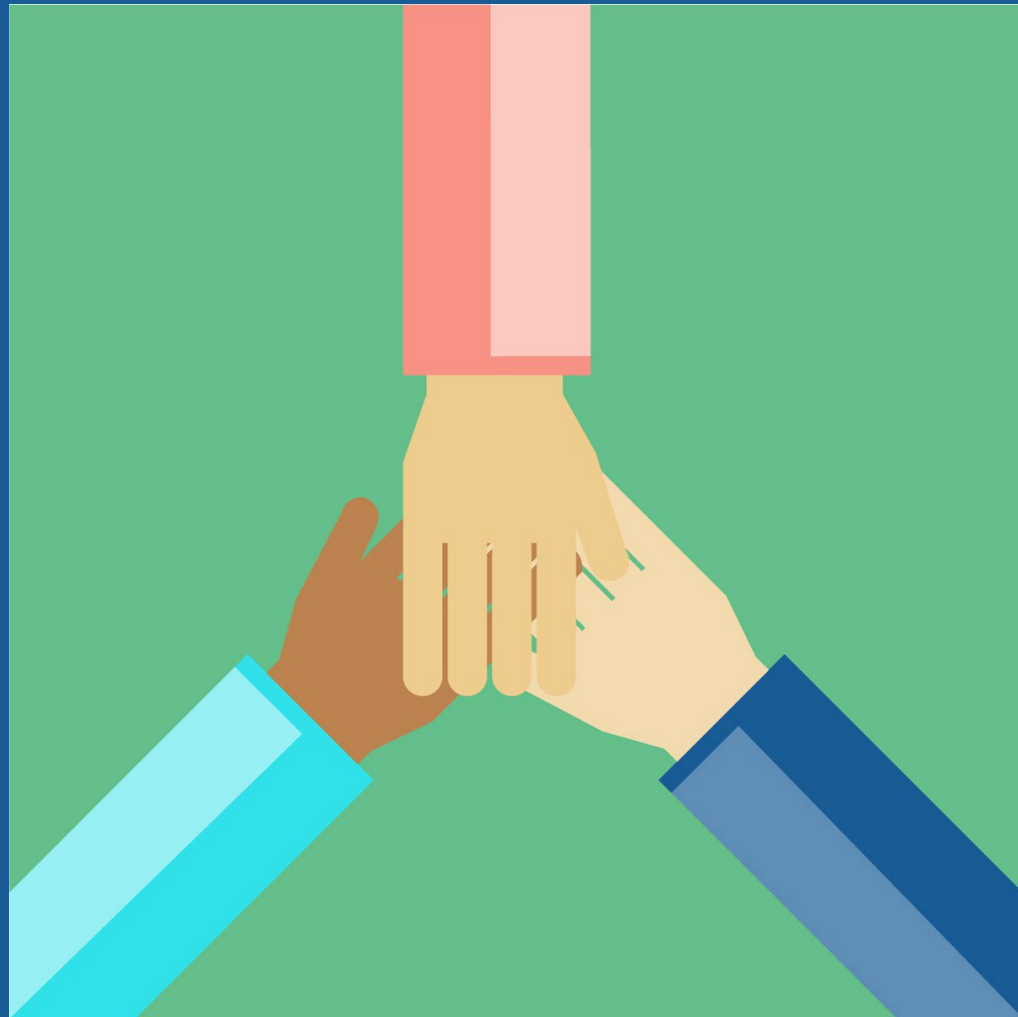
- ilmasto- ja ympäristöasiat, kuten ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen
- digitalisaation hyödyntäminen
- uusiutuvan energian tuotanto ja käyttö sekä energiansäästön mahdollisuudet
- kiertotalous
- kestävä tuotanto ja toiminta
- EU:n laatujärjestelmät
- vesienhoito
- luonnon monimuotoisuus ja geneettinen monimuotoisuus
- uudet ratkaisut ja toimintamallit (esim. tuottajaorganisaatiot).

Koulutus- ja tiedonvälityshankkeiden tukitaso vaihtelee kohderyhmästä riippuen

- Koulutus, joka ei kohdistus tietylle toimialalle tai toimijajoukolle, 50-100 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Koulutus maa- ja metsätaloustoimijoille enintään 50-100 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Koulutus muille maaseudun mikro- ja pienyrityksille, 50-70 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Tiedonvälitys korkeintaan 100 % hyväksyttävistä kustannuksista

Yhteistyöhankkeet

Tuija Nikkari 10.5.2023

Millaisia yhteistyöhankkeita?

- Hankemuodot:
 1. Kahden toimijan kumppanuuksia
 2. 3-10 yritysryhmähankkeita, de-minimistuki
 3. 3-10 viljelijäryhmähankkeita
- Hakijana yksityis- tai julkisoikeudellinen yhteisö
- Hankkeet voivat olla paikallisia, alueellisia, alueiden välisiä, valtakunnallisia tai kansainvälisiä.
- Tuen määrä on enintään 60, 80 tai 100 % hyväksyttävistä kustannuksista tavoitteista, toimista ja yritysten saamasta hyödystä riippuen (vaihteluväli 50-100 %).
- Yritysryhmähankkeissa ja viljelijäryhmähankkeissa tuki on 75 %
- Laatu järjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden kehittämisessä omat tukitasot.

● Maa- ja metsätalous

● Ilmasto- ja ympäristö

● Yritykset, elinkeinot ja kylien palvelut

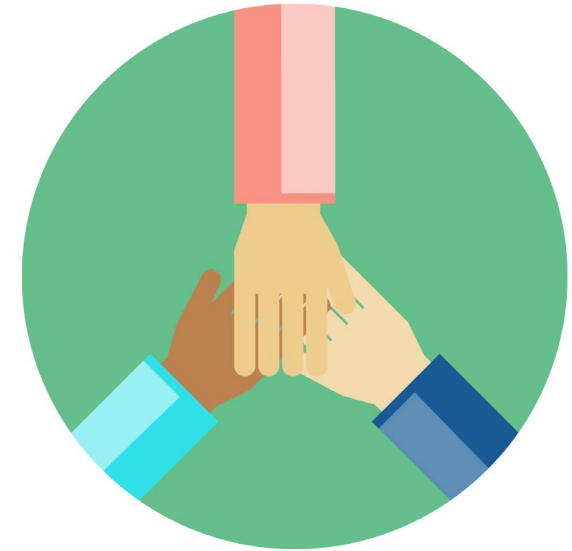
Kahden tai useamman osapuolen yhteistyöhankkeet

- Osallistuu vähintään kaksi toimijaa.
- Edellytetään aitoa yhteistyötä.
- Kumppanit ovat tiedossa hakemusta tehdessä.
- Yhteistyön sisältö kuvataan hankesuunnitelmassa.
- Tuensiirto ei ole pakollista.
- Yhteistyösopimus tehdään, kun hanke sisältää tuensiirtoa.
- Tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä yrittäjien, tuottajien, metsänomistajien ja yhteisöjen kanssa.
- Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Yritysryhmähankkeet

- Yritysryhmään voi kuulua 3-10 pientä tai keskisuurta yritystä.
- Yhteisten toimenpiteiden osuus tulee olla merkittävä ja lisäksi on mahdollista toteuttaa yhteisiin toimenpiteisiin liittyviä yrityskohtaisia toimenpiteitä.
- Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu.
- Lopputuloksena voi olla esim. yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen.
- Hankkeen hallinnoijana ja tuensaajana toimii kehittäjäorganisaatio.
- Kohdennetaan kokonaisuudessaan osallistuville yrityksille vähämerkityksisenä tukena (de minimis-tuki)

Viljelijäryhmähankkeet –uusi hankemuoto

- Viljelijäryhmään voi kuulua 3-10 viljelijää.
- Yhteisten toimenpiteiden osuus tulee olla merkittävä ja lisäksi on mahdollista toteuttaa yhteisiin toimenpiteisiin liittyviä yrityskohtaisia toimenpiteitä.
- Tavoitteena on työnteen ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen tai muu vastaava kehittäminen.
- Esimerkiksi uusien viljelymenetelmien kehittäminen tai ilmastonmuutoksen sopeutumisratkaisujen löytäminen.
- Korostetaan yhteistyötä sosiaalisen hyvinvoinnin ja jaksamisen osalta.
- Yhteistyön avulla saavutetaan sellaista etua, jota ei saavutettaisi yksittäisellä tilakohtaisella neuvonnalla.
 - Neuvon kautta viljelijä voi saada tilakohtaista neuvontaa moniin eri kehittämistarpeisiin, joten ero neuvo-toimenpiteeseen tulee olla selkeä.
- Hankkeen hallinnoijana ja tuensaajana toimii kehittäjäorganisaatio.

Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden hankkeet (European innovation partnership, EIP)

- Tuen myöntämisen edellytyksenä on maaseudun innovaatioryhmän (EIP) perustaminen
- Mukana on oltava vähintään kaksi toimijaa, sisältäen alkutuotannon ja hankkeen tavoitteen kannalta oleellisen asiantuntemuksen.
- Innovaatioryhmässä yhdistetään tutkimusta ja käytännön tietoa.
- EIP-ryhmä ratkaisee etukäteen tunnistetun, alkutuottajien tarpeisiin liittyvän ongelman ja julkaisee syntyneen innovaation tai tuloksen.
- Tavoitteena biotalouden mahdollisuuksien ja uusien innovaatioiden muuttaminen liiketaloudelliseksi toiminnaksi, tutkitun tiedon nopeampi soveltaminen sekä yli sektorirajojen tapahtuva kehitystyö.
- Hanke voi olla **alueellinen**, alueiden välinen, valtakunnallinen tai kansainvälinen.
 - Alueellinen EIP on uutuus ja tuki haetaan oman alueen ELY-keskuksesta.
- Alueellisissa EIP hankkeissa tuki voidaan myöntää myös viljelijäryhmälle uuden innovaation kehittämiseen.
- EIP-ryhmät ovat kiinteässä yhteistyössä mm. kansallisen *AgriHubi*-verkoston kanssa, jotta uuden tiedon ja innovaatioiden leviämistä ja soveltamista voidaan nopeuttaa.
- Tukitaso 65-100 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Hankkeeseen voi liittyä myös välttämätön tuotannollinen tai ei-tuotannollinen investointi, joka haetaan erillisellä hakemuksella.

Maatalouden osaamisverkosto ja tietopankki:

[AgriHubi \(maaseutuverkosto.fi\)](http://AgriHubi (maaseutuverkosto.fi))

Maatilojen kilpailukyky ja tilojen nykyaikaistaminen

Tavoitteena:

- Edistää maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä tutkimuksen, teknologian ja digitalisaation avulla.
- Parantaa maatalouden tuottavuutta ja kustannustehokkuutta.
- Tuottaa innovaatioista uusia käytäntöjä, tekniikoita, menetelmiä, tuotteita ja palveluja.
- Voimaannuttaminen oman yrityksen yksilölliseen kehittämiseen ja osaamistason nostamiseen.
- Toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.
- Hankkeilla vahvistetaan ja täydennetään alueellisten EIP-hankkeiden eli innovaatioryhmien toimia.
- Tuetaan älymaatalouden tiekartan mukaisia tavoitteita (maaseutuverkosto.fi)

Laatujärjestelmät ja tuottajaorganisaatiot

Laatujärjestelmät

- Hankkeella edistetään maatalousyrittäjien ja muiden ruoka-alan toimijoiden liittymistä erilaisiin laatujärjestelmiin, esimerkiksi luomuun, nimisuojarahjestelmään tai Sikavaan.
- Tukea voi saada korkeintaan 70 % hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuottajaorganisaatiot

- Hankkeella edistetään uusien tuottajaorganisaatioiden syntymistä. Hanke voi olla alueellinen tai valtakunnallinen.
- Tukea tuottajaorganisaatioiden kokoamiseen ja toiminnan aktivointiin liittyviin kustannuksiin voi saada korkeintaan 100 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Tuki voi olla tuottajaryhmien, tuottajaorganisaatioiden tai toimialakohtaisten organisaatioiden perustamisen osalta 10 % vuotuisesta kaupan pidetystä tuotannosta ja enimmillään 100 000 euroa vuotta kohti.

Tuottajaorganisaatioksi hyväksymistä haetaan Ruokavirastosta

Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen 1/2

Tavoitteena

Vähähiilinen yhteiskunta, jossa fossiilisten polttoaineiden käyttö on minimoitu ja jossa syntyy kasvihuonekaasupäästöjä huomattavasti nykyistä vähemmän.

Vähähiilisyyttä toteuttaa:

- resurssitehokkuus, jonka osa-alueita ovat mm. energiatehokkuus, kestävästi tuotetut uusiutuvat energiamuodot
- materiaalitehokkuus, mukaan lukien ruokahävikin ehkäiseminen ja vähentäminen, viisas liikkuminen ja kestävä kulutus.
- Edistää käytäntöön kytkeytyvää ilmastotutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta.
- Koko tuotantoketjun biotalouden innovaatioyhteistyön synnyttäminen.
- Lisätä ilmastonmuutokseen liittyvää asiantuntemusta, riskien, sopeutumistarpeiden ja keinojen tunnistamista.
- Yli sektorirajat tapahtuva ja kansainvälinen yhteistyö.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen 2/2

Esimerkkejä:

- Matkailualan yritysten yhteiset kehittämis- ja markkinointihankkeet, joilla on yhteys ilmastonmuutokseen.
- Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. energiantuotannossa.
- Uudet menettelytavat ja teknologian hyödyntäminen.
- Uusien yhteistyöhön perustuvien ympäristötoimien valmistelu, esimerkiksi hajautetun energian tuotannon, resurssitehokkuuden ja uusien toimintamallien kehittäminen.
- Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Luonnonvarojen kestävä hoito ja monimuotoisuuden edistäminen 1/2

Tavoitteena

- Edistää kestävää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, kestävää hoitoa.
- Lisätä asiantuntemusta ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä luonnonvarojen kestäväen käytön sekä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.
- Ekosysteemipalvelujen avulla lisätä alueen vetovoimaisuutta, luonnon monimuotoisuutta ja virkistyskäyttömahdollisuuksia.
- Lisätä tietoa valuma-alueiden painetekijöistä ja vesiensuojelusta, ravinteiden kierrätyksestä ja käytettävissä olevista uusista menetelmistä.
- Luodaan asukkaille, yhdistyksille ja yrittäjille ideoita ja virikkeitä uusista yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksista.
- Etsiä ratkaisuja hiilen sidonnan tehostamiseen, ravinteiden tehokkaaseen käyttöön ja kierrättämiseen sekä riskienhallintaan sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä.
- Kiertotaloutta tukevien palvelujen ja ratkaisujen synnyttäminen.

Luonnonvarojen kestävä hoito ja monimuotoisuuden edistäminen 2/2

Esimerkkejä:

- Luonnonmukaisen tuotannon yhteistyön edistäminen, viljelijöiden ja muiden yrittäjien ja yhteisöjen aktivoiminen ja verkottaminen uusien tulevaisuuden ratkaisujen etsimiseksi.
- Toimenpiteenä voi olla vaihtoehtoisten tuotantotapojen, kasvien, sopimusmallien, jakelukanavavaihtoehtojen ja kumppaneiden etsiminen, kokeilut, tiedon hankinta, jalostaminen ja jakaminen.
- Liiketoimintariskien hallinnan parantaminen huomioiden viljelijäyhteenliittymien rooli tuotannon ja jalostuksen välisenä linkkinä, viljelykierron ja olosuhteiden vaikutusten tasaajana sekä innovatiivisten ratkaisujen etsijänä ja mahdollistajana.
- Yritysten, jatkojalostajien, maaseutuyrittäjien, metsänomistajien, nuorten, ravintoloiden ja ammattikeittiöiden liiketoimintaa ja yhteistyötä edistäminen luonnontuotealalla.
- Edistetään vesiensuojelua, ravinteiden kierrätystä, uusien käytäntöjen syntymistä ja pysyväisluonteista yhteistyötä tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämän suunnitelman, selvityksen sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen tekeminen ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistäminen

1/2

Tavoitteena

- Nuorten viljelijöiden ja muiden uusien viljelijöiden houkutteleva alalle, kestävän yritystoiminnan kehittäminen sekä sukupolven- ja omistajanvaihdosten edistäminen.
- Innovaatioita jalostamalla luoda uusia käytäntöjä, tuotteita ja palveluja
- Suunnitella, selvittää tai kehittää uusia ratkaisuja, joilla parannetaan nuorten viljelijöiden ja muiden yrittäjien toimintamahdollisuuksia ja yhteistyötä.
- Vahvistetaan pk-yritysten roolia T&K toiminnassa.
- Lisätään liiketoimintamahdollisuuksia kehittämällä uusia tuotantomenetelmiä ja liiketoimintamalleja sekä ansaintalogiikoita.

Toimenpiteenä voi olla uusien tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja teknikoiden kehittäminen maataloudessa, metsätaloudessa, elintarvikealalla ja muissa maaseudun yrityksissä.

Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

Nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistäminen

2/2

Esimerkkejä:

- Mikroyritysten kilpailukyvyyn parantaminen yhteisten työprosessien järjestämisellä sekä tilojen ja resurssien jakamisella.
- Lyhyet toimitusketjut, esimerkiksi välikäsien pienempi määrä ja tiedonsaanti raaka-aineiden alkuperästä.
- Toimitusketjujen toimivuus, esimerkiksi lähiruokahankkeet auttavat vahvistamaan maataloustuotannon keskeisiä elementtejä kestäväillä tavoilla.
- Maatalouden, matkailun ja ruoantuotannon alojen välisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa.
- Nuorten viljelijöiden yhteistyön lisääminen ja nuorten viljelijöiden aktivoiminen.
- Sukupolvenvaihdosten hyvät käytännöt ja verkostot ja niiden hyödyntäminen.
- Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen, esimerkiksi uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat ja selvitykset sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen ja pilotoinnin.
- Älymaatalouden ja digitalisaation edistäminen.
- Nuorten viljelijöiden kumppanuuden edistäminen: toimimalla yhdessä yritykset voivat löytää uusia keinoja lisätä toimintansa tuloksellisuutta ja kestäväää tehokkuutta.
- Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Sosioekonomisen rakenteen kehittäminen 1/2

Tavoitteena:

- Parantaa maaseutualueiden työllisyyttä, kasvua, sosiaalista osallisuutta ja sukupuolten välistä tasa-arvoa.
- Edistää biotalouden ja kestävän metsätalouden tulevaisuutta.
- Turvata ja kehittää maaseudun palveluja.
- Uudistaa ja monipuolistaa maaseutualueiden taloutta.

Sosioekonomisen rakenteen kehittäminen 2/2

Esimerkkejä:

- Luoda biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua
- Hyödyntää digitalisaation mahdollisuuksia
- Kehittää matkailua ja luontopohjaisia hyvinvointipalveluita
- Monipaikkaisuuden, etätöön ja paikkariippumattoman työn mahdollistaminen.
- Lisätä yhteistyötä ja kehittää uusia ratkaisuja palvelutuotantoon.
- Uudet ratkaisut palveluiden saavuttamiseen maaseutualueilla
- Luonnon terveyttä edistävien ja hyvinvointia lisäävien hoito- ja elämyspalveluiden kehittäminen, tuotteistamiseen ja markkinointiin liittyvä yhteistyö.
- Metsien ja luonnon uudet käyttömuodot mm. matkailu- ja virkistyspalveluissa, ja niiden yhteensovittaminen.
- Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. kestävän metsätalouden, yrittämisen turvallisuuden ja varautumisen kehittämiseksi.
- Matkailualan yhteiset kehittämis- ja markkinointihankkeet, joissa lisätään yhteistyötä ja verkostoitumista ja tietoa jaetaan laajasti.
- Digitalisaation edistäminen: Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut.

Älykkäät kylät

Strateginen kehittämisen väline, joka voi liittyä kaikkiin kestävän kehityksen teemoihin ja niiden innovaatioihin.

- *Älykkäät kylät* -hankkeessa vähintään kaksi toimijaa etsii yhdessä ratkaisua haasteeseen. Toimijat voivat olla esimerkiksi kyliä tai kylä ja kehittäjäorganisaatio yhdessä.
- Uudistumista, uusia ratkaisuja, rohkeita kokeiluja, uusia kumppanuuksia, verkostoitumista niin aluetasolla kuin valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin.
- Useamman vuoden hankkeita, suunnitelmallista toimintaa ja konkreettisia toimia, investoinnit erikseen
- *Älykkäät kylät* -hankkeet edistävät taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä innovaatioita yhteistyön kautta.

Älykkäät kylät edistävät kestäväää kehitystä

Taloudellinen kestävä kehitys

- Innovaatiot paikallisten hyödykkeiden, biotalouden, älykkäiden matkailukohteiden jne. kehittämiseksi
- Liikenne- ja logistiikkaratkaisut
- Paikalliset palvelut ja palveluketjut sekä ruokaketjut, digitalisointi ja yritysten yhteistyö.
- Liitettävyyys (laajakaista) ja erilaiset mallit yrityksille, esimerkiksi sosiaalinen yrittäjyys.

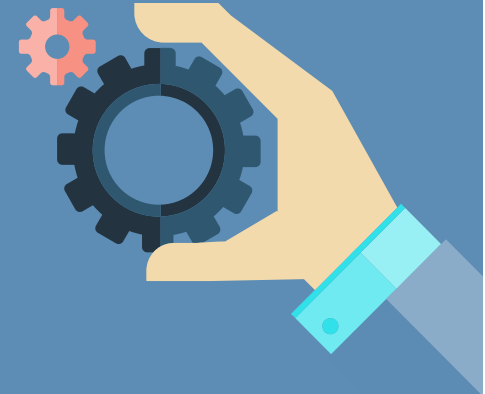
Sosiaalisesti kestävä kehitys

- Innovaatiot kestävien ja laadukkaiden sosiaalisten ja kulttuuripalvelujen varmistamiseksi.
- Sijoitukset tulevaisuuden taitoihin.
- Kaupunkien ja maaseudun yhteydet.
- Kestävä hyvinvointi, vältetään segregaatiota ja eriarvoisuutta ihmisten välillä.
- Parannetaan maahanmuuttajien ja muiden uusien tulijoiden kotouttamista, yhteisöä, elinoloja, kulttuuria, turvallisuutta.
- Tietämys, tieto ja myös hiljainen tieto kylistä mukaan toimintaan.
- Monipaikkaisuus ja etätyön tekemisen mahdollisuudet.

Ympäristön kestävä kehitys

- Innovaatiot resurssitehokkuuden parantamiseksi, paikallisten energiayhteisöjen luomiseksi, hiilijalanjäljen vähentämiseksi, biologisen monimuotoisuuden lisäämiseksi sekä ympäristövarojen suojelemiseksi.
- Kehitetään ja räätälöidäkseen uusia kustannustehokkaita ratkaisuja päästöjen vähentämiseksi, etenkin kuljetuksen, asumisen ja ruuan yhteydessä.
- Vähähiiliset kylät: kiertotalous, kestävä ruoantuotanto ja paikallinen ruoka.

Valmisteluraha

Valmistelurahalla ideasta hankkeeksi

- Valmistelurahaa voi saada yritys- tai viljelijäryhmähankkeiden, tuottajaorganisaatiohankkeiden, EIP-hankkeiden ja Alykkäät kylät -hankkeiden valmisteluun.
- Ehtona valmistelurahan myöntämiseen on hakijan tai ryhmän aito pyrkimys kehittämiseen.
- Osoitettava valmistelurahan tarpeellisuus idean kehittelyyn ja hankesuunnitelman valmisteluun.
- Tarkoitettu lyhytkestoiseen työskentelyyn, kesto enintään yksi vuosi.
- 5000 euroa, vakioitu kertakorvaus.
- Kevennetty haku- ja päätösmenettely.
- Valmistelurahalla voi selvittää, onko hankkeelle onnistumisen edellytyksiä
- Valmistelurahan tuloksena syntyy **aiesopimus**, kumppanuus
 - Idean muotoilu
 - Kumppaneiden hakeminen, kumppanuuksien tunnustelu
 - Konkretisointia, tavoitteen asettelua
 - Viestintää, verkostoitumista, osallistamista
- Jos idea ei toimi, tuloksena **raportti** syistä, miksi hanke ei onnistu.
- Valmistelurahaa ei voi käyttää ideoiden haravointiin.
- Myönnetään vain kerran samaan kohteeseen.

A stylized illustration on a mustard yellow background. It features a green house with a dark blue roof and a chimney, two green trees, a large green location pin, a white cloud, and two blue birds in flight.

Yleishyödylliset investoinnit 2023-2027

Tapio Sivula 10.5.2023

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Yleishyödyllisten investointien rahoitus huomioiden Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoituslinjaukset 2023-2027

Linjaukset pohjautuvat Etelä-Pohjanmaan alueelliseen maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2023-2027 – Kohti kestäväää tulevaisuutta

- <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-398-092-1>

Yleishyödylliset ilmasto- ja ympäristöinvestoinnit ja investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi

- Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
- Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon
- Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
- Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit (ml. vesihuolto)

Laajakaistainvestoinnit

HUOM! Ilmasto- ja ympäristöyhteistyö linkittyy yleishyödyllisiin investointeihin

Yhteistyöhankkeet	Investoinnit
Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon	yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
Koulutus, tiedonvälitys, älykkäät kylät, pienhankkeet, vesihuoltoinvestoinnit, sosioekonomian / toimintaympäristön yhteistyö- ja investointihankkeet	
Alueellisten ja paikallisten ympäristöhankkeiden yhteensovitus, koordinointi, kokonaisuus	

Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon

Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

- ELY-keskuksella on erikseen kiintiöidyt, alueelliset myöntövaltuudet yllä oleviin toimenpiteisiin eikä näihin varattua myöntövaltuutta voi siirtää muihin toimenpiteisiin
- hyväksyttävät tuensaajat: yksityisoikeudelliset ja julkisoikeudelliset yhteisöt
- julkinen tuki (EU+valtio) 80 % (ei vaadita kuntarahoitusosuutta)
- huomioitava, kun julkinen taho on tuensaajana, muun julkisen rahoituksen osuus (esim. omarahoitusosuus) on oltava vähintään 30 % (asetus)
- hankkeen kustannusarvio enintään 500 000 euroa

Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestäväää energiaa

- Tavoitteena on
 - lisätä maaseutualueiden ilmastokestävyyttä ja elinvoimaisuutta
 - lisätä asuinympäristön ekologisuutta ja turvallisuutta
 - parantaa maaseudun infrastruktuuria
 - kehittää kylien ja alueiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta ilmastotyössä
- Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että uusin teknologia ja kiertotalouden ratkaisut otetaan entistä paremmin käyttöön.
 - Esim. uusiutuvan energian käyttöönotto yhteisissä tiloissa tai käytöstä poistuneiden turvetuotantomaiden ei-tuotannollisen käytön edistäminen.
- Hankkeilla voidaan edistää ilmastoratkaisuihin liittyvien koneiden ja laitteiden yhteiskäyttöä sekä tukea jakamis- ja kiertotaloutta edistäviä investointeja.
 - Esimerkkinä uusiutuvan energian käyttöönotto yhteisissä tiloissa, kuten aurinkopaneelien tai ilmalämpöpumpun hankkiminen.

Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon

Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

- Parannetaan kestävä kehityksen ja luonnonvarojen tehokkaan hoidon edistämisen infrastruktuuria.
- Toteutetaan kansallista kiertotalousohjelmaa tukevia, luonnonvarojen hoitoon liittyviä investointeja, jotka edistävät kierrättämistä ja kiertotalouden ekosysteemien syntymistä.
- Tuettavia kohteita voivat esimerkiksi olla:
 - luonnonvarojen kestävään hoitoon liittyvien uusien innovaatioiden tarvitsemia koneita tai laitteita (yhteiskäyttöön)
 - jakamis- ja kiertotalouden investointeja
 - ei-tuotannollisia kosteikkoinvestointeja niille toimijoille, jotka eivät ole mahdollisia tuensaajia ei-tuotannollisissa investoinneissa

Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

- Tuen avulla toteutetaan investointihankkeita, joilla parannetaan
 - maaseudun maisemanhoitoa
 - kylämaisemien monimuotoisuutta
 - luonnon monimuotoisuutta
 - ekosysteemipalveluita
- Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan luonnon tarjoamia palveluita ja tuotteita, jotka ovat tärkeitä ihmisen hyvinvoinnille)
- Toimenpiteessä voidaan edistää uusia tapoja hoitaa, ennallistaa, parantaa luonnon monimuotoisuutta (lintujen, pölyttäjien, pörriäisten, vesieliöstön, maaperäeliöstön, kasvien) ja toteuttaa tarvittavia investointeja ja demonstraatioita.

Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit

Tavoitteena on parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, lisätä asuin ympäristön ekologisuutta ja turvallisuutta, parantaa maaseudun infrastruktuuria sekä kehittää kylien yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

- **Maaseudun pieninfrastruktuurin, palvelujen ja toimintaympäristön parantaminen**
 - mm. monipalvelukeskusten, hub-tyyppisten yhteistyöskentely- ja innovointitilojen ja etätyötilojen, sekä yhteiseen käyttöön tarkoitettujen rakennelmien/rakennusten kautta
- **Maaseudun kulttuuri- ja virkistysmahdollisuuksien kehittäminen**
 - luonnon virkistyskäytön, toiminnallisten luontoharrastusten, vapaa-ajan infrastruktuurin investoinnit ja kulttuuripalveluihin liittyvät investoinnit luovat tärkeitä vetovoimatekijöitä myös matkailulle ja monipaikkaisille asujille
- **Vesihuoltoinvestoinnit**
 - pienimuotoisia vesihuollon digitalisaatiota, energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta lisääviä investointeja (yhteys kansalliseen vesihuoltouudistukseen)

Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit

Investointikohteet, joihin myönnetään julkista tukea 80 % hyväksyttävistä kustannuksista:

- turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit (esim. ensiapuun liittyviä ja palopelastukseen liittyviä investointeja)
- palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja maaseudulla palvelujen saatavuuteen
- kulttuuri- liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit, nuorten palveluja parantavat investoinnit
- valmiudet digitalisaation hyödyntämiseen, investoinnit yhteisten tilojen digivalmiuksien kunnostamiseen
- älykkäät kylät –hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit, joilla parannetaan alueen tulevaisuuden suunnitelmia kestävästi
- - hyväksyttävät tuensaajat: yksityisoikeudelliset yhteisöt
 - julkinen tuki (EU, valtio, kunta) 80 %
 - hankkeen kustannusarvio enintään 500 000 euroa
 - muut yleishyödylliset toimintaympäristön kehittämisen investoinnit, julkinen tuki 65 %

Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit

Muut tukikelpoiset investoinnit, jotka tukevat maaseudun palveluja, mutta eivät täytä yleishyödylliselle investoinnille asetettuja vaatimuksia

- voidaan myöntää vähämerkityksisenä tukena
- de minimis -tuella tarkoitetaan vähämerkityksistä julkista tukea, jonka määrä on enintään yhteensä 200 000 euroa yhtä yritystä (tai yhteisöä) kohden nykyisen ja kahden edellisen verovuoden ajanjaksolla
- tuen myöntämisen edellytyksenä on markkinapuute
 - hyväksyttävät tuensaajat: yksityisoikeudelliset yhteisöt
 - julkinen tuki (EU, valtio, kunta) 40 %
 - hankkeen kustannusarvio enintään 500 000 euroa

Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit

Vesihuoltoinvestoinnit

- tavoitteena toimiva vesihuolto
- pienimuotoisia vesihuollon digitalisaatiota, energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta parantavia investointeja
- yhteys kansalliseen vesihuoltouudistukseen <https://mmm.fi/vesihuoltouudistus>
 - Julkinen tuki (EU, valtio, kunta) 65 %
 - tuensaajana yksityisoikeudelliset yhteisöt (esim. vesiosuuskunnat)
 - hankkeen kustannusarvio enintään 500 000 euroa

Laajakaistainvestoinnit

Kyläverkkohankkeita toteutetaan maaseutualueilla, joilla huippunopeita tietoliikenneyhteyksiä ei markkinaehtoisesti rakenneta

- Markkina-analyysi (yhteistyössä Traficomin kanssa)
- Julkinen kuuleminen
- Talkootyötä voi olla osana yksityistä rahoitusta kansallisessa säädöksessä määritellyin tavoin
- Tuettu tietoliikenneverkon rakentaminen on teknologiariippumatonta, mutta edellytyksenä on, että verkko takaa **1 Gbit/s nopeudella toimivan yhteyden**
- Rakennettu tietoliikenneverkko on tuen saajan omistama ja tuen saaja sitoutuu pitämään verkon tuen myöntöhetkellä tarkoitetussa käytössä kansallisessa ja EU-säädöksissä säädettyjen pysyvyysehtojen mukaisesti
 - julkinen tuki (EU, valtio, kunta) 65 %
 - tuensaajana yksityisoikeudelliset yhteisöt (yleensä operaattorit)
 - hankkeen kustannusarvio enintään 500 000 euroa
 - Huom! Ensimmäinen hankkeiden haku käynnistyy syksyllä 2023

Muut linjaukset

Investoinnit, joita Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta ei tueta yleishyödyllisellä investointituella:

- vesihuoltohankkeiden jätevesi-investoinnit
- lahtivajat
- moottoriurheiluun liittyviä infrainvestoinnit (mm. moottorirata- ja varikkoalueinvestoinnit)
- maneesi-investoinnit
- liikenteeseen liittyviä investoinnit (mm. infrainvestoinnit, ajoneuvot)
- lentoharrastukseen liittyvät investoinnit (mm. lentokentät, lentokoneet, varusteet, laitteet)